

Obsah

Předmluva	V
Obsah	VII
Podrobný obsah	XI
Kapitola 1 Úvod	1
Kapitola 2 Teorie a metodologie disparit	3
2.1 Terminologie a definice disparit	3
2.2 Filozofická a systémová východiska disparit	6
2.3 Charakter disparit	8
2.4 Informační hodnota disparit	12
2.5 Vznik regionálních disparit	16
2.6 Hlediska zkoumání a atributy regionálních disparit	18
Kapitola 3 Disparity a teorie regionálního rozvoje	27
3.1 Regionální disparity v teoriích regionálního rozvoje	27
3.2 Regionální disparity v malých zemích	39
Kapitola 4 Klasifikace regionálních disparit	45
4.1 Členění regionálních disparit	45
4.2 Základní členění horizontální perspektivy	46
4.3 Členění horizontální perspektivy materiálních disparit	47
4.4 Charakteristika a základní členění nemateriálních disparit ...	48
Kapitola 5 Identifikace a dekompozice regionálních disparit	53
5.1 Východiska a zdroje identifikace regionálních disparit	53
5.2 Dekompozice systému sledování a hodnocení regionálních disparit	56
5.3 Dekompozice disparit ve sféře sociální	57

5.4	Dekompozice disparit v ekonomické sféře	62
5.5	Dekompozice disparit v územní sféře	66
Kapitola 6 Integrované indikátory a modelové regiony		73
6.1	Integrované indikátory	74
6.2	Modelové regiony	78
Kapitola 7 Nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit		85
7.1	Nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit dle hlavních vývojových paradigmat	85
7.2	Strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje jako nástroje ovlivňování vývoje regionálních disparit	94
Kapitola 8 Měření a hodnocení regionálních disparit		101
8.1	Používané metody hodnocení regionálních disparit	101
8.2	Metody hodnocení disparit využitelné regionálním managementem	106
8.3	Hodnocení regionálních disparit pomocí integrovaných indikátorů	116
8.4	Hodnocení regionálních disparit pomocí modelových regionů	126
Kapitola 9 Dlouhodobý vývoj disparit mezi kraji České republiky		135
9.1	Vývoj disparit krajů České republiky v sociální sféře	135
9.2	Vývoj disparit krajů České republiky v ekonomické sféře ...	140
9.3	Vývoj disparit krajů České republiky v územní sféře	148
Kapitola 10 Regionální disparity v Evropské unii		153
10.1	Regionální disparity a soudržnost v EU	153
10.2	Hodnocení disparit v zemích Evropské unie	159
10.3	Současné přístupy k regionálním disparitám v zemích Evropské unie	163
Kapitola 11 Regionální disparity ve středoevropských zemích		171
11.1	Hodnocení vývoje disparit ve středoevropských zemích Evropské unie pomocí strukturálních indikátorů	171
11.2	Komparace regionálních disparit v zemích Visegrádské čtyřky a v Rakousku	182

Kapitola 12 Závěr	215
Literatura	221
Seznam tabulek	227
Seznam obrázků	231
Přílohy	233
Rejstřík	247
Summary	249

Podrobný obsah

Předmluva	V
Obsah	VII
Podrobný obsah	XI
Kapitola 1 Úvod	1
Kapitola 2 Teorie a metodologie disparit	3
2.1 Terminologie a definice disparit	3
2.2 Filozofická a systémová východiska disparit	6
2.3 Charakter disparit	8
2.4 Informační hodnota disparit	12
2.4.1 Disparity a jejich informační hodnota	12
2.4.2 Informační hodnota regionálních disparit	14
2.5 Vznik regionálních disparit	16
2.6 Hlediska zkoumání a atributy regionálních disparit	18
Kapitola 3 Disparity a teorie regionálního rozvoje	27
3.1 Regionální disparity v teoriích regionálního rozvoje	27
3.1.1 Východiska pojetí disparit v teoriích regionálního rozvoje	27
3.1.2 Vývoj přístupů k regionálnímu rozvoji a k regionálním disparitám	29
3.1.3 Regionální disparity v České republice v kontextu systémových makrostruktur	36
3.1.4 Časový pohled na přístupy k regionálnímu rozvoji a k regionálním disparitám	38
3.2 Regionální disparity v malých zemích	39
Kapitola 4 Klasifikace regionálních disparit	45
4.1 Členění regionálních disparit	45
4.2 Základní členění horizontální perspektivy	46
4.3 Členění horizontální perspektivy materiálních disparit	47
4.4 Charakteristika a základní členění nemateriálních disparit	48
Kapitola 5 Identifikace a dekompozice regionálních disparit	53
5.1 Východiska a zdroje identifikace regionálních disparit	53
5.1.1 Východiska pro formování systému sledování a hodnocení regionálních disparit	53
5.1.2 Zdroje informací pro sledování a hodnocení regionálních disparit ..	54
5.2 Dekompozice systému sledování a hodnocení regionálních disparit	56

5.3	Dekompozice disparit ve sféře sociální	57
5.3.1	Obyvatelstvo	58
5.3.2	Sociální vybavenost	60
5.3.3	Sociální patologie	61
5.4	Dekompozice disparit v ekonomické sféře	62
5.4.1	Ekonomický potenciál	62
5.4.2	Ekonomická struktura	63
5.4.3	Rozvojový potenciál	64
5.4.4	Lidský potenciál	65
5.5	Dekompozice disparit v územní sféře	66
5.5.1	Struktura regionu	66
5.5.2	Dopravní infrastruktura	68
5.5.3	Dopravní obsluha	69
5.5.4	Technická infrastruktura	69
5.5.5	Životní prostředí	70
5.5.6	Charakter přírody	70
Kapitola 6 Integrované indikátory a modelové regiony		73
6.1	Integrované indikátory	74
6.1.1	Integrované indikátory v sociální sféře	74
6.1.2	Integrované indikátory v ekonomické sféře	75
6.1.3	Integrované indikátory v územní sféře	76
6.1.4	Průřezový integrovaný indikátor	77
6.2	Modelové regiony	78
6.2.1	Typy modelových regionů a jejich charakteristiky	79
6.2.2	Modelové regiony pro hodnocení disparit mezi regiony ČR	80
Kapitola 7 Nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit		85
7.1	Nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit dle hlavních vývojových paradigmat	85
7.1.1	Nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit z chronologické perspektivy	86
7.1.2	Nástroje podle druhu, intenzity vlivu a podle adresátů	89
7.1.3	Další pohledy na nástroje k ovlivňování vývoje regionálních disparit	90
7.1.4	Vztah nástrojů regionální politiky k pozitivním a negativním disparitám	93
7.2	Strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje jako nástroje ovlivňování vývoje regionálních disparit	94
7.2.1	Strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje České republiky	94
7.2.2	Využití strategických a programových dokumentů regionálního rozvoje pro ovlivňování vývoje regionálních disparit	95

Kapitola 8 Měření a hodnocení regionálních disparit.....	101
8.1 Používané metody hodnocení regionálních disparit	101
8.1.1 Metody hodnocení regionálních disparit používané v České republice.....	101
8.1.2 Metody hodnocení regionálních disparit používané v zahraničí....	105
8.2 Metody hodnocení disparit využitelné regionálním managementem .	106
8.2.1 Škálovací techniky.....	106
8.2.2 Metoda semaforu	108
8.2.3 Průměrná odchylka	109
8.2.4 Bodová metoda	113
8.2.5 Metoda normované proměnné	115
8.3 Hodnocení regionálních disparit pomocí integrovaných indikátorů...	116
8.3.1 Sociální vybavenost krajů ČR	117
8.3.2 Nezaměstnanost v krajích ČR.....	120
8.3.3 Osídlení v krajích ČR	123
8.4 Hodnocení regionálních disparit pomocí modelových regionů	126
8.4.1 Model ekonomické potence regionu.....	126
8.4.2 Model regionu s všestrannými podmínkami pro život.....	130
Kapitola 9 Dlouhodobý vývoj disparit mezi kraji České republiky 135	
9.1 Vývoj disparit krajů České republiky v sociální sféře	135
9.2 Vývoj disparit krajů České republiky v ekonomické sféře	140
9.3 Vývoj disparit krajů České republiky v územní sféře.....	148
Kapitola 10 Regionální disparity v Evropské unii.....	153
10.1 Regionální disparity a soudržnost v EU	153
10.1.1 Koncept soudržnosti v Evropské unii	154
10.1.2 Pojetí regionálních disparit v EU z pohledu soudržnosti	156
10.2 Hodnocení disparit v zemích Evropské unie	159
10.2.1 Zprávy o hospodářské a sociální soudržnosti	159
10.2.2 Hodnocení konvergence v EU	160
10.3 Současné přístupy k regionálním disparitám v zemích Evropské unie	163
10.3.1 Současná povaha regionálních problémů a jejich vnímání	164
10.3.2 Reakce regionální politiky na řešení regionálních problémů.....	165
10.3.3 Budoucí orientace politiky soudržnosti	167
Kapitola 11 Regionální disparity ve středoevropských zemích.....	171
11.1 Hodnocení vývoje disparit ve středoevropských zemích Evropské unie pomocí strukturálních indikátorů.....	171
11.1.1 Charakteristika strukturálních indikátorů	172
11.1.2 Obecné ekonomické prostředí	172
11.1.3 Inovace a výzkum.....	175
11.1.4 Ekonomická reforma	177
11.1.5 Zaměstnanost.....	177
11.1.6 Sociální soudržnost.....	178
11.1.7 Životní prostředí	180
11.1.8 Souhrn ke strukturálním indikátorům pro hodnocení národních disparit	181

11.2	Komparace regionálních disparit v zemích Visegrádské čtyřky a v Rakousku	182
11.2.1	Východiska hodnocení regionálních disparit ve vybraných zemích	182
11.2.2	Definice vybraných indikátorů regionálních disparit	184
11.2.3	Regionální disparity v Česku	186
11.2.4	Regionální disparity v Maďarsku	191
11.2.5	Regionální disparity v Polsku	195
11.2.6	Regionální disparity na Slovensku	201
11.2.7	Regionální disparity v Rakousku	205
11.2.8	Souhrn k disparitám ve středoevropských zemích	209
Kapitola 12 Závěr		215
Literatura		221
Seznam tabulek		227
Seznam obrázků		231
Přílohy		233
Rejstřík		247
Summary		249